

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-7/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 20 czerwca 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez mieszkańców sołectwa Dolany (gmina Koszyce) od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 21 maja 2018 r. znak DKR-5244-3/18, dotyczącego skargi wyborców na podział gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenie ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu

postanawia

utrzymać w mocy postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie II

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Gminy Koszyce uchwałą Nr XVIII/178/2018 z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Koszyce (mieszkańcy sołectw: Dolany i Książnice Wielkie).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Krakowie II, postanowieniem z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18, oddalił skargę.

W dniu 4 kwietnia 2018 r., w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18 wniesione przez sołtysa sołectwa Dolany (gmina Koszyce).

Państwowa Komisja Wyborcza pozostawiła odwołanie bez rozpoznania, ponieważ zgodnie z art. 420 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego może wnieść grupa co najmniej 15 wyborców danej gminy, do odwołania podpisanego przez sołtysa sołectwa Dolany nie dołączono zaś dokumentu potwierdzającego upoważnienie do wniesienia odwołania w imieniu co najmniej 15 wyborców.

Jednakże Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru, stwierdziła, że podział gminy Koszyce ustalony uchwałą Rady Gminy Koszyce Nr XVIII/178/2018 z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu narusza przepisy Kodeksu wyborczego. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza uchyliła postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18 i przekazała sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu w Krakowie II, zobowiązując go do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Koszyce do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2018 r., znak DKR-5244-3/18, Komisarz Wyborczy w Krakowie II stwierdził niezgodność z prawem uchwały Nr XVIII/178/2018 Rady Gminy Koszyce z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu i wezwał Radę Gminy Koszyce do dokonania podziału w sposób zgodny z prawem w terminie do dnia 11 maja 2018 r.

Rada Gminy Koszyce uchwałą Nr XIX/193/2018 z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu ponownie dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

W dniu 15 maja 2018 r. 53 mieszkańców sołectwa Dolany (gmina Koszyce) wniosło do Komisarza Wyborczego w Krakowie II skargę na wyżej wymienioną uchwałę.

Postanowieniem z dnia 21 maja 2018 r. znak DKR-5244-3/18 Komisarz Wyborczy oddalił skargę. Postanowienie to zostało doręczone skarżącym w dniu 23 maja 2018 r.

W dniu 28 maja 2018 r., tj. w ustawowym terminie, 33 mieszkańców sołectwa Dolany (gmina Koszyce) wniosło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od wyżej wskazanego postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II, postulując, by w podziale gminy Koszyce nie łączyć w jeden okręg wyborczy sołectw Dolany, Modrzany i Zagaje Książnickie. Odwołanie nie może być uwzględnione.

W gminie Koszyce wybieranych będzie 15 radnych. Stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo). Ponadto jednostki pomocnicze (sołectwa) mogą być połączone jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej, wskutek wyliczenia jednolitej normy przedstawicielstwa dla okręgu wyborczego, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, byłaby mniejsza niż 1.

Gmina Koszyce (5 581 mieszkańców) składa się z 19 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa (372,0667) wynika, że:

- 1) sołectwo Koszyce (2,147) – z uwagi na liczbę mieszkańców, powinno zostać podzielone na dwa okręgi jednomandatowe;
- 2) sołectwa Biskupice (0,503), Jaksice (1,365), Książnice Małe (0,589), Książnice Wielkie (1,094), Łapszów (0,898), Malkowice-Siedliska (0,981), Morsko (0,581), Piotrowice (0,546), Przemków (1,180), Rachwałowice (0,669), Sokołowice (1,075), Witów (0,736), Włostowice (0,935) – mogą co do zasady samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;

3) sołectwa: Dolany (0,368), Filipowice (0,355), Jankowice (0,234), Modrzany (0,247), Zagaje Książnickie (0,497) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Ze wstępnego podziału gminy Koszyce wynika wprawdzie, że liczba wybieranych radnych wynosi 15, lecz podział ten nie uwzględnia sołectw, które nie mogą samodzielnie tworzyć okręgów wyborczych i, w związku z tym, muszą zostać połączone z innymi, graniczącymi z nimi sołectwami, przy jednoczesnym zachowaniu normy przedstawicielstwa mniejszej niż 1,5.

W związku z tym, zgodnie z zasadami dotyczącymi tworzenia okręgów wyborczych sołectwo:

- 1) Filipowice zostało połączone z graniczącym sołectwem Malkowice-Siedliska (łącznie 1,336);
- 2) Jankowice zostało połączone z graniczącym sołectwem Łapszów (łącznie 1,132).

Układ przestrzenny gminy Koszyce w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach nie pozwala natomiast na przyłączenie sołectw Dolany, Modrzany i Zagaje Książnickie (łącznie 1,112) do graniczących z nimi sołectw Jaksice (1,365), Książnice Wielkie (1,094) lub Biskupice (0,503), gdyż powodowałoby to przekroczenie normy przedstawicielstwa. Możliwe jest jedynie połączenie sołectwa Modrzany z sołectwem Książnice Wielkie (łącznie 1,341), lecz wówczas pozostałyby w dalszym ciągu niegraniczące ze sobą sołectwa Dolany i Zagaje Książnickie (łącznie 0,865), których nie można przyłączyć do żadnego graniczącego sołectwa. Możliwe jest także połączenie sołectwa Biskupice z sołectwami Modrzany i Dolany (łącznie 1,118), albo z sołectwami Modrzany i Zagaje Książnickie (łącznie 1,247), lecz w każdym z tych przypadków pozostaje odpowiednio sołectwo Zagaje Książnickie lub Dolany, którego nie można przyłączyć do żadnego graniczącego sołectwa. W związku z tym sołectwa Dolany, Modrzany i Zagaje Książnickie zostały połączone w jeden okręg wyborczy. Spowodowało to natomiast, że łączna liczba mandatów w okręgach w gminie Koszyce wynosiła 16, tj. była większa od liczby wybieranych radnych w tej gminie (15).

W takiej sytuacji stosownie do art. 419 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego i pkt 10 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, mandat nadwyżkowy powinien zostać odjęty w okręgu, w którym przy wstępnym podziale norma przedstawicielstwa była najmniejsza, tj. w sołectwie Biskupice (0,503). Ze względu na układ przestrzenny gminy Koszyce, w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych, sołectwo Biskupice powinno zostać połączone z sołectwem

Książnice Małe (łącznie 1,092). Jego połączenie z innym graniczącym z nim sołectwem (Książnice Wielkie) powodowałoby bowiem przekroczenie normy przedstawicielstwa i w konsekwencji ponowne powstanie mandatu nadwyżkowego.

Powyższa analiza, przeprowadzona w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II, znak ZPOW-5244-7/18, wykazuje, że spełnienie postulatu wnoszących odwołanie jest niemożliwe. Słusznie zatem Komisarz Wyborczy oddalił skargę na uchwałę Nr XIX/193/2018 Rady Gminy Koszyce z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu. Postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 21 maja 2018 r. znak DKR-5244-3/18 zostało opatrzone szczegółowym uzasadnieniem zbieżnym z powyższą analizą, wykazującym, że utworzenie okręgu wyborczego złożonego z sołectw Dolany, Modrzany i Zagaje Książnickie jest konieczne, ponieważ inne rozwiązania (w tym proponowane przez skarżących i wnoszących odwołanie) naruszałyby przepisy Kodeksu wyborczego. W szczególności opisane w odwołaniu propozycje połączenia w okręg wyborczy sołectwa Zagaje Książnickie z częścią sołectwa Książnice Wielkie bądź z sołectwem Biskupice naruszałyby zasadę tworzenia okręgów wyborczych z sołectw, których liczby mieszkańców są wystarczające, by stanowiły one okręgi samodzielnie.

Zarzut wnoszących odwołanie, że sołectwa Dolany i Zagaje Książnickie nie graniczą ze sobą jest nietrafny, ponieważ te dwa sołectwa łącznie z sołectwem Modrzany tworzą spójny obszar, przepisy Kodeksu wyborczego wymagają zaś właśnie takiej spójności okręgów wyborczych, nie zaś sąsiedowania ze sobą wszystkich sołectw wchodzących w skład tego samego okręgu.

Nie zasługują również na uwzględnienie podniesione argumenty, odwołujące się do pojęcia równości wyborów. Podział gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalony uchwałą Nr XIX/193/2018 Rady Gminy Koszyce z dnia 11 maja 2018 r., spełnia wymogi Kodeksu wyborczego dotyczące wyliczenia liczb mandatów przypadających poszczególnym okręgom, zatem w rozumieniu, które nadają te przepisy pojęciu równości wyborów, jest z zasadą równości zgodny.

Podniesione w odwołaniu argumenty historyczne, geograficzne oraz odnoszące się do różnych sfer życia codziennego mieszkańców sołectw nie mogą być uwzględnione, ponieważ wskazane w nich kryteria nie znajdują swoich odpowiedników w przepisach Kodeksu wyborczego.

Konkludując Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział gminy Koszyce na okręgi wyborcze, dokonany uchwałą Nr XIX/193/2018 Rady Gminy Koszyce z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, jest zgodny z przepisami Kodeksu wyborczego, a ponadto jest jedynym podziałem spełniającym wymogi ustawowe dotyczące tworzenia okręgów wyborczych z sołectw mogących samodzielnie być okręgami i zgodnym z zasadami określania liczb mandatów przypadających poszczególnym okręgom. W szczególności, ze względu na układ terytorialny sołectw i liczby ich mieszkańców, konieczne jest utworzenie okręgu wyborczego złożonego z sołectw Dolany, Modrzany i Zagaje Książnickie, niemożliwe jest zatem spełnienie postulatów wnoszących odwołanie. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały. Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Krakowie II
3. a/a